

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
PS 28/24	Driftsutvalget	07.03.2024

Oppstart av en revisjon av forskrift for motorferdsel i Reisavassdraget, Nordreisa kommune, Troms og Finnmark § 4. Vannjetaggregat.

Ingress

Vi har mottatt et innspill og ønske fra Saraelv Villmarkssenter AS om ny gjennomgang av forskrift for motorferdsel i Reisavassdraget, Nordreisa kommune, Troms og Finnmark § 4. Vannjetaggregat. Revisjon av forskriften er også ønsket av Driftsutvalget, uttalt i møtet den 23.01.24.

Saksopplysninger

Saraelv Villmarkssenter AS har kommet med innspill om at de ønsker å bruke vannjetaggregat i forbindelse med elvebåtturisme på Reisavassdraget. Dette vil muliggjøre å kjøre på lavere vannstand med flere personer per båt enn ved bruk av propell. De vil ved hjelp av vannjetaggregat kunne gi et mer forutsigbart tilbud til sine gjester.

Da nåværende forskrift ble vedtatt i kommunestyret 27.06.2022, ble det forbud mot vannjetaggregat av hensyn til fisken i elva. Dette var fordi kjøring med elvebåt på lav vannstand ble antatt å ha størst negativ effekt på fisk. Bølger, støy og forurensning fra elvebåtene forplanter seg betydelig mer på lav vannstand. Det samme gjelder plass til flukt for fisk. Det ble forventet at et forbud mot vannjetaggregat var det tiltaket som ville ha størst effekt for kjøring på lav vannstand. Situasjonen for villaksen i Reisaelva var da så alvorlig at det ble sett som uforsvarlig å fortsatt tillate bruken av vannjetaggregat.

Bruk av vannjet hadde inntil da vært tillatt ved dispensasjon fra den gamle forskriften. Kommunen fikk så en oppklaring på at det ikke var lovlig å dispensere fra den gamle forskriften fordi dette ikke var tatt med i forskriftsteksten.

Naturmangfoldloven § 9. (føre-var-prinsippet) viste at faren, eller sannsynligheten, for alvorlig eller irreversibel skade på villaksstammen gjorde at det man den gang ble nødt til å forby bruken av vannjetaggregat. Mange foreslo også å innføre minstevannstand for kjøring med elvebåt. Forslaget ble sett på som fornuftig, men vanskelig å håndheve og forholde seg til.

Endringer i forholdene ville gjøre det aktuelt å revidere forskriften. Dette gjelder for eksempel utviklingen av fisket, elvebåtkjøringen, el-motorer og villakssenteret. Det kunne for eksempel bli aktuelt å stenge elva for motorferdsel på våren dersom trykket på elva ble større i denne perioden (PS 5035/22 (vår ref. 22/10377 – 7)).

Økonomi

Arbeidet med en ny revisjon av forskriften har ingen økonomiske konsekvenser for kommunen.

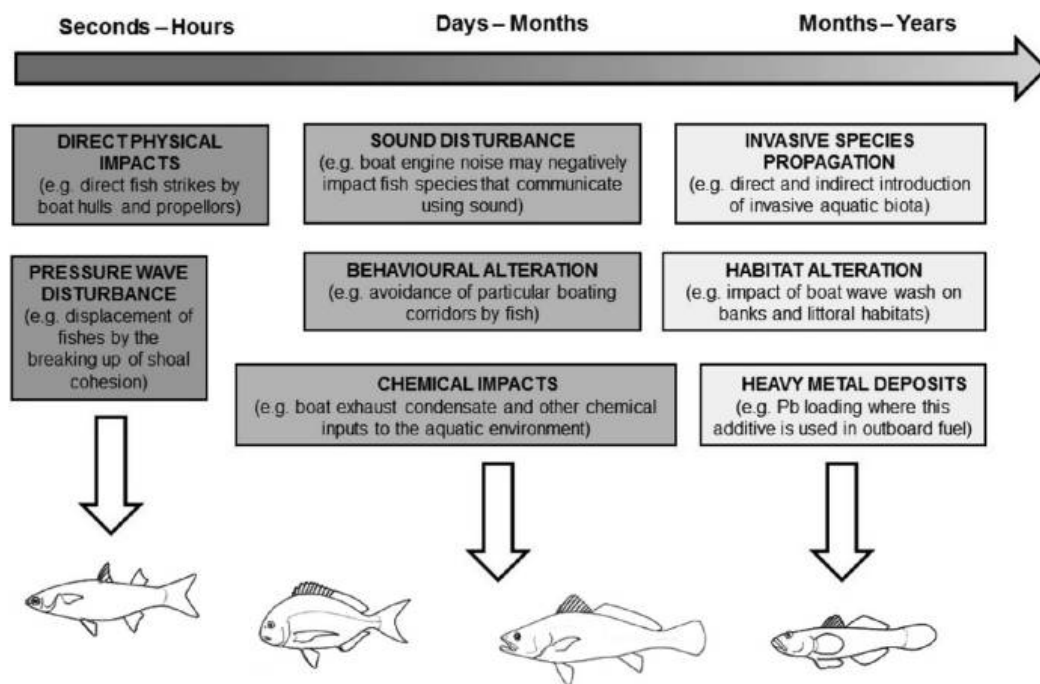
Vurdering

Vannjetaggregat vil muliggjøre kjøring på lavere vannstand med flere personer per båt enn ved bruk av propell. Elvebåtnæringen vil ved hjelp av vannjetaggregat kunne gi et mer forutsigbart tilbud til sine gjester. Sommeren 2023 var preget av unormal tørke og lav vannstand i Reisaelva, noe som skapte utfordringer for elvebåtnæringen. Det er viktig å erkjenne at slike somre er unntak heller enn regelen. Kjøring med propellmotor på lav vannstand medfører skader på propeller og undervannshus, og det øker også forstyrrelsene i elvebunnen, ettersom båtene blir tvunget til å stake eller trekke seg over grunner. Risikoen for forlis øker også betydelig, da styringen av båten nedstrøms blir vanskelig på lav vannstand. Uansett er det elvebåtførernes ansvar å nøye vurdere forholdene for å unngå kjøring under uegnede forhold.

Kjøring med elvebåt på lav vannstand kan ha store konsekvenser på villaksstammen og næringen tilknyttet denne. I dag er det fiskeforbud for laks og røye i Reisaelva, noe som har store konsekvenser for næringen tilknyttet fisket i elva.

Situasjonen for laksen i Reisavassdraget har ikke forandret seg nevneverdig, og det er fortsatt uvisst hvor stor den negative påvirkningen fra elvebåttrafikken er på fisken i vassdraget. I dag er fisket etter laks og røye fortsatt stengt. NINA (Norsk institutt for naturforskning) publiserte i starten av 2023 en rapport om fisk i Reisavassdraget «Reisaelva - bestandsstatus og flaskehals for produksjon av anadrome laksefisk, med hovedvekt på laks» (<https://brage.nina.no/nina-xmlui/handle/11250/3047475>). Rapporten viser til at elvebåttrafikken kan ha en negativ påvirkning på bestanden. Storlaksen som domineres av hunner vil bli påvirket av elvebåttrafikken over en lang periode, da disse trolig vandrer opp i vassdraget allerede fra begynnelsen av juni (Svenning 2023). Dette er de viktigste individene for å opprettholde/øke rekrutteringen i bestanden. Det er usikkerhet knyttet til om vannjetaggregat er mindre eller mer skadelig enn vanlig propellmotor. Uansett vil bruken av vannjetaggregat føre til økt båttrafikk på lav vannstand, når elvebåttrafikken sannsynligvis har størst negativ påvirkning på fisk.

Når det kommer til fremtidige tørkesomre vil disse ramme både fisk og elvebåtnæringen. Konsekvensene for fisk vil sannsynligvis da øke med elvebåttrafikken.

Figur 1: Oversikt over ulike sannsynlige påvirkninger fra elvebåttrafikk på fisk. Figuren er hentet fra (Whitfield & Becker 2014, side 25).

Kommunedirektørens innstilling

I medhold av forvaltningsloven § 37 starter arbeidet Nordreisa kommune opp med endring av forskrift for motorferdsel i Reisavassdraget, Nordreisa kommune, Troms og Finnmark § 4. Vannjetaggregat.

Driftsutvalget 07.03.2024

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 7 stemmer (100%) - AP 2, FrP 1, H 1, INP 1, SP 2

Mot: 0 stemmer (0%)

DRU - 28/24 vedtak

I medhold av forvaltningsloven § 37 starter arbeidet Nordreisa kommune opp med endring av forskrift for motorferdsel i Reisavassdraget, Nordreisa kommune, Troms § 4. Vannjetaggregat.

